EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 29.5.2013
COM(2013) 381 final

Priporočilo za

SKLEP SVETA

o ugotovitvi, da Belgija v odziv na priporočilo Sveta z dne 2. decembra 2009 ni sprejela učinkovitih ukrepov

{SWD(2013) 381 final}

Priporočilo za

SKLEP SVETA

o ugotovitvi, da Belgija v odziv na priporočilo Sveta z dne 2. decembra 2009 ni sprejela učinkovitih ukrepov

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 126(8) Pogodbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Člen 126 Pogodbe določa, da se morajo države članice izogibati čezmernemu javnofinančnemu primanjkljaju.

(2) Pakt za stabilnost in rast temelji na cilju zdravih javnih financ kot sredstvu za izboljšanje pogojev za stabilnost cen in močno trajnostno rast, ki prispeva k ustvarjanju delovnih mest. Pakt za stabilnost in rast vključuje Uredbo Sveta (ES) št. 1467/97 z dne 7. julija 1997 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem[1], sprejeto z namenom nadaljnje spodbuditve hitrega zmanjšanja čezmernega javnofinančnega primanjkljaja.

(3) V skladu s členom 126(6) Pogodbe je Svet 2. decembra 2009 na podlagi priporočila Komisije sklenil, da je imela Belgija čezmerni primanjkljaj[2]. Svet je istega dne in prav tako na podlagi priporočila Komisije sprejel priporočilo na podlagi člena 126(7), v katerem je belgijske organe pozval, naj sprejmejo srednjeročne ukrepe z namenom zmanjšanja primanjkljaja pod 3 % BDP najpozneje do leta 2012.

(4) Da bi lahko belgijski organi verodostojno in trajnostno znižali javnofinančni primanjkljaj pod 3 % BDP, jim je bilo zlasti priporočeno, naj (a) izvedejo ukrepe za zmanjšanje primanjkljaja v letu 2010 v skladu z načrtom iz osnutka proračuna za leto 2010 in okrepijo načrtovano fiskalno konsolidacijo v letih 2011 in 2012; (b) zagotovijo povprečno letno fiskalno konsolidacijo v višini 0,75 % BDP v obdobju 2010–2012, ki bi morala prispevati tudi k zniževanju deleža bruto javnega dolga, tako da se v primernem času približa referenčni vrednosti, s ponovno vzpostavitvijo

---

[1] UL L 209, 2.8.1997, str. 6.

[2] UL L 125, 21.5.2010, str. 34. Vsi dokumenti glede postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem Belgije so na voljo na naslovu: http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/deficit/countries/belgium_en.htm.

ustrezne ravni primarnega presežka; (c) določijo ukrepe, potrebne za zmanjšanje čezmernega primanjkljaja do leta 2012, če to omogočajo ciklični pogoji, in pospešijo zmanjševanje primanjkljaja, če se gospodarske ali proračunske razmere izkažejo za boljše od pričakovanih ob izdaji priporočila v zvezi s čezmernim primanjkljajem; ter (d) okrepijo mehanizme za spremljanje, s katerimi se zagotavlja upoštevanje fiskalnih ciljev. Svet je v svojih priporočilih določil 2. junij 2010 kot rok za sprejetje učinkovitih ukrepov v skladu z določbami člena 3(4) Uredbe (ES) št. 1467/97.

(5) V skladu z napovedjo služb Komisije iz jeseni 2009, na kateri je temeljilo priporočilo Sveta na podlagi člena 126(7) PDEU z dne 2. decembra 2009, naj bi belgijsko gospodarstvo v letu 2010 doseglo 0,6-odstotno rast, v letu 2011 pa 1,5-odstotno rast. Leto 2012 je bilo zunaj časovnega obdobja, zajetega v napovedi, vendar je bila v skladu s predpostavko postopne odprave obsežne negativne proizvodne vrzeli do leta 2015 za leto 2012 pričakovana višja rast kot v letu 2011. Rast BDP je bila leta 2010 bistveno višja od pričakovane v skladu z napovedjo služb Komisije iz jeseni 2009, leta 2011 je bila nekoliko višja od napovedane 1,5-odstotne rasti, medtem ko se je leta 2012 belgijsko gospodarstvo skrčilo za 0,2 %.

(6) Komisija je 15. junija 2010 sklenila, da je Belgija na podlagi napovedi služb Komisije iz pomladi 2010 sprejela učinkovite ukrepe v skladu s priporočilom Sveta z dne 2. decembra 2009 za znižanje javnofinančnega primanjkljaja pod referenčno vrednost 3 % BDP, in menila, da zato takrat nadaljnje ukrepanje v postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem ni bilo potrebno.

(7) Na podlagi napovedi služb Komisije iz jeseni 2011 so obstajali jasni dokazi o tveganju, da ne bo upoštevano priporočilo v zvezi s čezmernim primanjkljajem iz leta 2009, glede na to, da je mejna vrednost 3 % BDP tik pred rokom v odsotnosti proračuna za leto 2012 še vedno znatno presežena, in glede na dejstvo, da z dotedanjo fiskalno konsolidacijo ni bila dosežena priporočena raven konsolidacije. Komisija je zato izrazila zaskrbljenost in pozvala Belgijo, naj pravočasno sprejme potrebne ukrepe, da se izogne zaostritvi postopka v zvezi z njenim čezmernim primanjkljajem. Decembra 2011 se je novo oblikovana belgijska vlada dogovorila o osnutku proračuna. Komisija je 11. januarja 2012 sklenila, da bo primanjkljaj leta 2012 glede na takratni prevladujoč makroekonomski scenarij (po napovedi služb Komisije iz jeseni 2011 je bila predvidena 0,9-odstotna rast), ukrepe za konsolidacijo v proračunu in dodatno zamrznitev dosegel 2,9 % BDP. Po mnenju Komisije zato takrat niso bili potrebni nobeni nadaljnji ukrepi v postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem Belgije.

(8) Na podlagi nove ocene ukrepov, ki jih je sprejela Belgija za zmanjšanje čezmernega primanjkljaja do leta 2012 v odziv na priporočilo Sveta na podlagi člena 126(7) Pogodbe, se sklene naslednje:

– V skladu z uradnim obvestilom o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, v katerem je bil napovedan javnofinančni primanjkljaj za leto 2012 in ki ga je potrdila Komisija (Eurostat), je primanjkljaj leta 2012 znašal 3,9 % BDP. Delni razlog za to je bila nujna potreba po dokapitalizaciji bančne skupine Dexia konec leta 2012, kar je imelo negativen učinek na javnofinančni primanjkljaj v višini 0,8 % BDP. Vendar tudi brez te dokapitalizacije rok ne bi bil izpolnjen, saj bi primanjkljaj brez upoštevanja enkratnega negativnega učinka navedene operacije

dosegel 3,2 % BDP. Poleg tega je proračun za leto 2012 vključeval obsežne enkratne ukrepe za zmanjšanje primanjkljaja, ocenjene na približno 0,4 % BDP.

– Primarni saldo se je v primerjavi s primanjkljajem v višini 1,9 % BDP leta 2009 izboljšal na 0,4 % BDP leta 2010, leta 2011 pa je ostal na splošno stabilen. Leta 2012 se je primarni primanjkljaj poslabšal na 0,5 % zaradi učinka dokapitalizacije Dexie, brez katere bi primarni saldo izkazoval presežek v višini 0,3 % BDP.

– Povprečna letna fiskalna konsolidacija od leta 2010 je ocenjena na 0,3 % BDP, kar je bistveno pod 0,75 % BDP, kolikor je priporočil Svet. Tudi po popravku glede na učinke revidiranega razvoja potencialne rasti proizvodnje in dohodkov prilagojena povprečna fiskalna konsolidacija dosega manj kot polovico priporočene konsolidacije. Po izračunu od spodaj navzgor naj bi kumulativni neto učinek trajnih diskrecijskih ukrepov v obdobju 2010–2012 dosegel približno 2 % BDP. Ta izračun vključuje ukrepe za zmanjšanje primanjkljaja in delno tudi povečanja odhodkov zaradi preteklih političnih odločitev (npr. ustrezne prilagoditve socialnih prejemkov, hitro rastoče subvencije plač za podjetja), ki delno blažijo prizadevanja za konsolidacijo. Poleg tega je bil učinek teh diskrecijskih ukrepov v višini 2 % BDP premajhen, da bi ublažil trend avtonomnega povečevanja javnih izdatkov zaradi staranja prebivalstva in obenem dosegel priporočeno izboljšanje strukturnega salda v obdobju konsolidacije.

– Leta 2010 je Belgija na splošno uresničila načrtovane ukrepe za zmanjšanje primanjkljaja, kar je privedlo do strukturnega izboljšanja v višini 0,5 % BDP, od tega 0,25 odstotne točke zaradi znatnega znižanja odhodkov za obresti. Nominalni primanjkljaj je s 5,6 % BDP v letu 2009 (kar vključuje 0,6 odstotne točke negativnih enkratnih dejavnikov) padel na 3,8 % BDP, kar je bistveno nižje od cilja 4,8 % BDP, ki so si ga belgijski organi določili v programu za stabilnost iz januarja 2010, in sicer zaradi makroekonomskih rezultatov, ki so bili boljši od pričakovanih. BDP se je v letu 2010 povečal za 2,4 % v primerjavi z 0,6-odstotno stopnjo rasti, ki je bila pričakovana ob sprejetju priporočila v zvezi s čezmernim primanjkljajem.

– Kljub relativno ugodnim makroekonomskim pogojem v prvi polovici leta 2011 (1,8-odstotna letna rast BDP) se je nominalni saldo v navedenem letu zelo malo znižal, in sicer na 3,7 % BDP, v primerjavi s ciljem 3,6 % BDP v programu za stabilnost za leto 2011. Strukturni saldo se je leta 2011 poslabšal za 0,1 %. Belgija zato ni izkoristila relativno ugodnih gospodarskih razmer za zmanjšanje svojega primanjkljaja, delno zaradi politične blokade, ki je bila na zvezni ravni prisotna od volitev junija 2010 do decembra 2011.

– Decembra 2011 je novo oblikovana belgijska vlada v proračun za leto 2012 vključila več ukrepov za konsolidacijo, ki naj bi glede na proračun in program za stabilnost za leto 2012 znašali približno 3 % BDP. Dodatni ukrepi so bili sprejeti marca 2012 in oktobra 2012 za izravnavo negativnega učinka upočasnitve gospodarske rasti na proračun. Konec leta 2012 sta morali belgijska in francoska vlada povečati kapital bančne skupine Dexia, da bi odpravili negativno stanje neto sredstev in omogočili napredek pri urejenem reševanju te bančne skupine. Za Belgijo je to imelo enkratni negativni učinek na primanjkljaj v višini 0,8 % BDP. Poleg tega je gospodarski upad kljub mehanizmu okrepljenega spremljanja na

javnofinančne prihodke vplival bolj, kot je bilo pričakovano, in je privedel do primanjkljaja na zvezni ravni v višini 2,7 % BDP v primerjavi s ciljem 2,4 %, pri čemer ni upoštevan učinek operacije v zvezi z bančno skupino Dexia. Obenem se je pri priglasitvi postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem iz aprila 2013 pokazalo, da na ravni lokalne vlade ni bil dosežen cilj v zvezi s primanjkljajem (–0,3 % BDP namesto –0,2 % BDP), kar je bilo zgolj delno izravnano z rezultati na ravni regij in skupnosti, ki so bili boljši od pričakovanih (–0,1 % BDP namesto –0,2 %). Strukturni proračunski saldo naj bi se leta 2012 po ocenah izboljšal za 0,5 odstotne točke BDP. Obsežni vladni ukrepi so bili delno izravnani s povečevanjem odhodkov za obresti, negativnim učinkom na samodejno indeksacijo plač ter socialnimi dajatvami, povezanimi s preteklo inflacijo, in znatnim zvišanjem odhodkov za pokojnine.

– Javni dolg se je s 84,0 % BDP leta 2007 povečal na 99,6 % BDP leta 2012. Dinamika primanjkljaja in BDP znaša približno 6,5 odstotne točke povišanja, medtem ko zunanji dejavniki znašajo približno 9 odstotnih točk, večinoma zaradi operacij reševanja v finančnem sektorju v obliki kapitalskih vložkov.

(9) Belgija je sprejela nekatere ukrepe za okrepitev mehanizmov spremljanja, s katerimi bi se zagotovilo upoštevanje fiskalnih ciljev, kot sta ustanovitev nadzornega odbora leta 2010 in okrepljeno spremljanje izvajanja proračuna leta 2012. Ni pa bil dosežen bistven napredek pri prilagajanju fiskalnega okvira za zagotovitev, da bi bili proračunski cilji zavezujoči na zvezni in nižjih ravneh ter da bi se povečala preglednost pri porazdelitvi bremena in odgovornosti na različnih ravneh vlade.

(10) To utemeljuje ugotovitev, da je bil odziv belgijskih organov na priporočilo Sveta, sprejeto 2. decembra 2009 v skladu s členom 126(7) Pogodbe, pomanjkljiv. Belgija do leta 2012 ni odpravila svojega čezmernega primanjkljaja. Fiskalna konsolidacija precej zaostaja za priporočili Sveta, v letu 2011 pa je celo sploh ni bilo –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Belgija ni sprejela učinkovitih ukrepov v odziv na priporočilo Sveta z dne 2. decembra 2009 v skladu s členom 126(7) Pogodbe.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Belgijo.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik